R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
Secţia a II-a civilă

Decizia nr. 2318/2013

Pronunțată în ședință publică, astăzi 11 iunie 2013.

Asupra recursurilor de față;

Din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

1. Sentința nr. 1185 F pronunțată de Tribunalul Bihor, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, la data de 13 decembrie 2011 ca primă instanță.

Prin sentința nr. 1185 din 13 decembrie 2011 Tribunalul Bihor a admis cererea formulată de reclamanta SC P. SA, societate organizată în conformitate cu legile din Spania, în contradictoriu cu pârâta SC E.F. SA cu sediul în România, sat P., comuna D., județul Bihor și în consecință a încuviințat recunoașterea cu efecte depline pe teritoriul României a hotărârii arbitrale din 24 aprilie 2009 a Curții de Arbitraj International a Camerei Federale de Comerț din Austria și executarea silită a acestei hotărâri arbitrale; a fost admisă în parte cererea de cheltuieli de judecată formulată de reclamantă în sensul obligării pârâtei la plata către reclamantă a sumei de 80.000 RON.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut din examinarea actelor dosarului, a susținerilor și apărărilor formulate de părți următoarele:

Prin hotărârea arbitrală definitivă din 24 aprilie 2009 pronunțată de Curtea de Arbitraj Internațional a Camerei Federale de Comerț din Austria la data de 24 aprilie 2009, Tribunalul Arbitral a constatat denunțarea legală de către reclamantă a contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu SC T.G.I.E. SRL în calitate de cumpărător, înregistrat din 3 februarie 2006 (denumit „Contractul inițial"), a stabilit, potrivit înțelegerii părților, prețul mărfii din contractul de vânzare-cumpărare din data de 4 din 5 octombrie 2007 (denumit „Noul contract de vânzare-cumpărare") și a dispus obligarea pârâtei SC E.F. SA, la plata către reclamantă a sumei de 1.643.925,50 euro pentru butoaiele livrate în baza Noului Contract din 4 din 5 octombrie 2007; obligarea pârâtei la plata unei dobânzi cu 8 puncte procentuale mai mare decât rata de bază a dobânzii stabilite de Banca C.E., pentru suma de 1.439.175 euro începând cu 7 august 2008, iar pentru suma de 204.750,50 euro începând cu data comunicării hotărârii arbitrale; deasemeni a fost obligată pârâta la plata către reclamantă a sumei totale 228.687,70 euro cu titlu de despăgubi pentru încălcarea obligațiilor contractuale; celelalte pretenții formulate de părți fiind respinse.

Reține tribunalul că sesizarea Curții de Arbitraj a fost făcută de SC T.G.I.E. SRL, iar la data de 2 martie 2006, reclamanta SC P. SA a primit o solicitare din partea acestei societăți pentru a consimți la cesionarea contractului către SC E.F. SA, reclamanta fiind de acord cu această cesiune, astfel că SC E.F. SA a dobândit calitatea de cumpărător în temeiul contractului inițial și de parte în litigiu arbitral.

Cu privire la temeiul legal al cererii de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrale străine pe teritoriul României, tribunalul reține prevederile art. 370^1 și art. 370^2 C. proc. civ. respectiv art. 167-art. 172; art. 173-art. 177 din Legea nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat precum și Convenția de la New York din 1958 care a devenit parte din dreptul intern fiind ratificată prin Decretul nr. 186/1961.

Examinând îndeplinirea condițiilor prevăzute de dispozițiile legale incidente, tribunalul constată că hotărârea arbitrală a cărei recunoaștere se solicită, este definitivă potrivit legii statului unde a fost pronunțată, părțile stabilind pentru guvernarea procedurii arbitrale regulile de arbitraj ale Curții de Arbitraj Internațional de la Viena, potrivit cărora hotărârile arbitrale emise în faza finalizării procedurii arbitrale sunt definitive și executorii.

În ce privește competența Tribunalului Arbitral de a soluționa cauza, instanța reține că Tribunalul Arbitral a fost investit de pârâtă cu soluționarea litigiului.

Referitor la condiția reciprocității tribunalul constată că atât România cât și Austria sunt semnatare ale Convenției de la New York privind recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine.

Apărările pârâtei cu privire la încălcarea ordinii publice de drept internațional privat au fost apreciate de prima instanță ca neîntemeiate cu motivarea că aspectele invocate de pârâtă vizează chestiuni de drept procesual intern și nu au legătură

Detalii jurisprudență

cu conținutul concret al noțiunii de ordine publică de drept internațional privat român și condițiile din art. 168 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 105/1992.

2. Apelul. Decizia nr. 58/C din 27 iunie 2012 pronunțată de Curtea de Apel Oradea, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel pârâta SC E.F. SA și SC T.G.I.E. SRL în calitate de intervenientă accesorie în interesul pârâtei a cărei cerere de intervenție a fost respinsă ca inadmisibilă de Tribunalul Bihor prin încheierea dată în ședința publică din 29 noiembrie 2011.

Pârâta a susținut, în esență, prin motivele de apel că prima instanță a soluționat cauza fără a intra în cercetarea fondului, în sensul că nu a analizat apărările părții referitoare la faptul că hotărârea arbitrală a fost produsul unei fraude comise în procedura din străinătate între reclamantă și societatea pârâtă nefiind încheiat un contract care să conțină o clauză compromisorie de atribuire a competenței în favoarea Curții de Arbitraj de la Viena.

Totodată pârâta critică motivarea primei instanțe cu privire la nerespectarea ordinii publice de drept internațional privat român.

Intervenientă accesorie a criticat ca nelegală soluția de respingere ca inadmisibilă a cererii sale în condițiile în care în temeiul cesiunii contractului către SC E.F. SA, s-a obligat să garanteze derularea corectă a acestui contract.

Totodată invocă încălcări ale dispozițiilor legale care reglementează soluționarea cererii de reexaminare a taxei de timbru datorate.

Prin decizia nr. 58/C/2012 Curtea de Apel Oradea a respins ca nefondate apelurile declarate de pârâta SC E.F. SA și de intervenientă SC T.G.I.E. SRL.

Răspunzând criticilor formulate prin cererile de apel, instanța de control judiciar constată că tribunalul a soluționat cauza pe fond, prin analizarea tuturor condițiilor de admisibilitate, motivul de desființare a hotărârii în temeiul art. 297 alin. (1) C. proc. civ. negăsindu-și incidența în cauză.

Cu privire la competența tribunalului arbitral de a soluționa litigiul, instanța constată că pârâta apelantă SC E.F. SA a inițiat procedura de arbitraj Curții de Arbitraj din Viena invocând clauza compromisorie din contractul de vânzare-cumpărare inițial încheiat la 3 februarie 2006, în care a devenit parte urmare cesiunii încheiate cu SC T.G.I.E. SRL cumpărătoarea inițială.

Din sentința arbitrală provizorie, instanța reține că în cadrul procedurii arbitrale, părțile și Tribunalul Arbitral au convenit bifurcarea procedurii, și au încheiat la 4 din 5 octombrie 2007 un nou contract de vânzare-cumpărare cu privire la livrarea cantității restante de butoaie keg, fiind de acord ca Tribunalul Arbitral investit va avea competența de a stabili prețul ce urmează a fi plătit pentru butoaiele keg din noul contract de vânzare-cumpărare.

Ca atare, instanța constată că, competența Tribunalului Arbitral de a soluționa disputele dintre părți în temeiul Noului Contract de Achiziție este dată de clauza compromisorie, din acest contract care se interpretează potrivit legii contractului, legea austriacă, pe larg și în principiu, după ce s-a stabilit că părțile au dorit să supună disputa lor arbitrajului.

Critica privind încălcarea ordinii publice de drept internațional privat român argumentată de pârâta apelantă în sensul încălcării de către Tribunalul Arbitral a principiului disponibilității și al egalității părților a fost înlăturată cu motivarea că atât contractul inițial cât și noul contract cuprind o clauză compromisorie, pârâta apelantă fiind cea care a sesizat arbitrajul, iar argumentele privind încălcarea principiului egalității vizează aspecte de temeinicie a hotărârii arbitrale care nu pot face obiect de examinare în cadrul procedurii de recunoaștere a hotărârilor străine.

Referitor la excepția de prematuritate a cererii de exequatur, excepție respinsă de prima instanță, curtea de apel constată că dispozițiile art. 720^1 C. proc. civ. nu au incidență în cauza de față, litigiul fiind deja soluționat pe fond prin hotărârea arbitrală.

Totodată instanța constată că în cauză s-a depus de către reclamanta intimată hotărârea arbitrală în original și în traducere legalizată, hotărârea care poartă mențiunea definitivă și executorie, precum și cele două contracte care conțin clauza de arbitraj, fiind îndeplinite cerințele impuse de art. 167-art. 172 C. proc. civ. pentru recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine.

În ceea ce privește apelul declarat de intervenienta SC T.G.I.E. SRL, instanța reține că aceasta a formulat la data de 15

Detalii jurisprudență

noiembrie 2011 o cerere de intervenție accesorie în interesul pârâtei prin care a solicitat respingerea cererii de exequatur formulată de reclamantă.

Primind intervenția, prima instanță a dispus citarea intervenientei cu mențiunea de a achita taxa de timbru datorată în sumă de 10 RON și 0,30 RON timbru judiciar pentru termenul din 29 noiembrie 2011, dovada de îndeplinire a procedurii de citare cu această parte fiind îndeplinită la 23 noiembrie 2011 procesul-verbal purtând semnătura și ștampila societății.

La termenul din 29 noiembrie 2011 tribunalul constatând că cererea de intervenție este legal timbrată, a luat-o în examinare și prin încheierea de la acea dată a respins-o ca inadmisibilă apreciind că intervenienta accesorie nu justifică un interes în sensul art. 53 C. proc. civ. pentru formularea intervenției.

Critica intervenientei în sensul că la 29 noiembrie 2011 a formulat o cerere de reexaminare a taxei de timbru prin care a solicitat să se constate că nu datorează taxa de timbru, iar în subsidiar să se dispună reducerea sa de la 10 RON la 4 RON, cerere care nu a fost soluționată prin trimiterea la completul cu numărul următor, a fost apreciată de instanța de apel ca nefondată cu motivarea că această cerere de reexaminare nu se regăsea la dosar în momentul în care instanța de fond constatase achitată taxa de timbru și se pronunțase și asupra admiterii ei în principiu.

Reține instanța totodată că deși dovada achitării taxei de timbru a fost depusă de reprezentantul reclamantei, așa cum se menționează în încheierea de ședință din acea dată, această împrejurare, nu a cauzat intervenientei nicio vătămare, ci, dimpotrivă s-a urmărit de către reclamantă soluționarea cauzei care se afla deja de doi ani pe rolul primei instanțe și evitarea tergiversării acesteia.

3. Recursul. Motivele de recurs.

Împotriva acestei decizii au declarat recurs, în termen legal, pârâta SC E.F. SA și intervenienta accesorie SC T.G.I.E. SRL.

3.1. Recurenta pârâtă și-a întemeiat motivele de recurs pe ipoteza reglementată de art. 304 pct. 9 și art. 304 pct. 7 C. proc. civ., vizând aplicarea greșită a dispozițiilor legale incidente și nemotivarea deciziei atacate.

În argumentarea criticilor formulate, recurenta a susținut, în sinteză, următoarele:

Subsumat motivului prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ. recurenta consideră că instanța de apel a aplicat greșit dispozițiile art. 720^1 C. proc. civ. relative la parcurgerea procedurii prealabile obligatorii deoarece cererea de exequatur urmează regulile dreptului comun, prevăzute în general pentru soluționarea oricărui litigiu comercial evaluabil în bani, cererea privind recunoașterea hotărârii arbitrale fiind în fapt o acțiune în constatare cu obiect patrimonial.

Sub un al doilea aspect recurenta critică aplicarea greșită a dispozițiilor art. 297 alin. (1) C. proc. civ. care obligau instanța de apel să desființeze sentința fondului cu trimiterea cauzei spre rejudecare, întrucât prima instanță a soluționat cauza fără a intra în cercetarea fondului. Susține recurenta că instanța de apel a analizat selectiv și trunchiat argumentele sale referitoare la faptul că hotărârea arbitrală a fost produsul unei fraude comise în procedura din străinătate.

În același sens, susține recurenta, că motivarea instanței de fond cu privire la nerespectarea ordinii publice de drept internațional privat este incorectă, cele două principii încălcate în mod flagrant în cadrul procedurii arbitrale, principiul disponibilității și al egalității părților, impuneau înlăturarea aplicării legii străine.

Potrivit recurentei considerentele instanței de apel cu privire la încălcarea ordinii publice de drept internațional privat român sunt imposibil de înțeles.

Cu privire la aplicarea greșită a dispozițiilor referitoare la recunoașterea hotărârilor arbitrale străine, recurenta arată că instanța de apel a făcut o analiză ambiguă a dispozițiilor legale omițând să facă distincția între condițiile a căror neîndeplinire duce la inadmisibilitatea cererii și condițiile propriu-zise de recunoaștere.

Potrivit recurentei cererea reclamantei nu îndeplinește condițiile de admisibilitate referitoare la dovada caracterului definitiv al hotărârii arbitrale precum și dovada caracterului executoriu, eliberată de instanța care a pronunțat-o.

Sub aspectul condițiilor propriu-zise ale recunoașterii impuse de art. 167-art. 174 din Legea nr. 105/1992 și art. 4 din Convenția de la New York, recurenta susține că nu au fost analizate distinct, iar în ce privește necompetența instanței arbitrale condiția nu era îndeplinită sub cel puțin două aspecte determinate de faptul că între reclamantă și pârâta SC P. SA nu a fost încheiat un contract care să conțină o clauză compromisorie de atribuire a competenței Curții de Arbitraj de la Viena, iar sub al doilea aspect curtea de arbitraj s-a declarat competentă în baza art. 14 din contractul inițial, deși

Detalii jurisprudență

sentința arbitrală se referă la neîndeplinirea condițiilor din noul contract încheiat la 4 din 5 octombrie 2007 depășindu-și astfel competența cu care a fost investită inițial, și procedând la judecarea cererii reconvenționale formulată de SC P. SA.

Cu privire la încuviințarea executării hotărârii arbitrale recurenta susține că cererea de încuviințare nu poate fi admisă odată cu recunoașterea atâta timp cât sentința de recunoaștere nu a intrat în puterea lucrului judecat.

În dezvoltarea motivului de recurs întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct. 7 C. proc. civ., recurenta arată că instanța de apel pe lângă faptul că nu a analizat în mod corespunzător argumentele referitoare la nemotivarea sentinței fondului, decizia pronunțată este insuficient motivată și plină de contradicții, respectiv nu a analizat motivul de apel de la pct. 2-pct. 4 referitor la neîndeplinirea condițiilor impuse de lege pentru a fi recunoscută și executată hotărârea arbitrală precum și motivul de apel de la pct. 1.2 din cererea de apel referitor la anularea sentinței fondului în temeiul art. 261 alin. (1) pct. 5, încălcându-și obligația legală de a demonstra în scris motivele care susțin soluția adoptată.

Pentru aceste motive recurenta pârâtă a solicitat modificarea în tot a deciziei atacate în sensul respingerii cererii formulate de reclamantă.

3.2. Recurenta intervenientă a invocat prin memoriu de recurs două motive de nelegalitate întemeiate pe ipoteza reglementată de art. 304 pct. 5 și art. 304 pct. 9 C. proc. civ. solicitând modificarea deciziei atacate în sensul admiterii apelului și pe cale de consecință, desființarea sentinței fondului cu trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, iar în subsidiar anularea deciziei atacate în temeiul art. 261 alin. (1) pct. 5 C. proc. civ.

Potrivit recurentei, instanța de apel a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2) C. proc. civ. apreciind în mod nelegal că cererea de reexaminare a taxei de timbru depusă la fond era tardivă, fără să cerceteze în mod concret acest aspect, în condițiile în care prima instanță nu a pus în discuție această cerere.

Susține recurenta că instanța nu s-a pronunțat asupra apelului său, considerând că cererea sa depinde de soluția ce urmează a se pronunța asupra cererii de chemare în judecată.

Din perspectiva motivului de nelegalitate vizând aplicarea greșită a legii, recurenta intervenientă arată că prima instanță a respins cererea sa de intervenție ca inadmisibilă, lăsând-o astfel nesoluționată pe fond, soluție menținută în apel.

Ca primă instanță a greșit, lăsând în nelucrare cererea de reexaminare a taxei de timbru, deși era obligată să o transmită completului imediat următor pentru soluționare, și în egală măsură în mod nelegal a primit taxa de timbru aferentă cererii sale de intervenție de la o persoană care nu avea calitatea de reprezentant al său, nelegalități care nu au fost sancționate de instanța de apel care prin decizia pronunțată a păstrat soluția primei instanțe de respingere ca inadmisibilă a intervenției.

Intimata-reclamantă SC P. SA a formulat întâmpinare la recursurile declarate de pârâtă și intervenientă împotriva deciziei pronunțate de curtea de apel prin care a solicitat respingerea recursurilor ca nefondate. În esență intimata a arătat că prin recursul promovat de pârâtă sunt reluate motivele de apel fără să se aducă o critică substanțială de nelegalitate deciziei atacate.

Referitor la recursul intervenientei intimata arată că cererea de intervenție a primit o soluție pe fondul ei, în sensul că intervenienta nu a justificat un interes personal legitim și născut care să susțină o asemenea cerere.

4. Înalta Curte verificând în cadrul controlului de legalitate decizia atacată în raport de criticile formulate, constată că recursurile sunt nefondate pentru considerentele ce urmează.

4.1. Cu privire la recursul promovat de recurenta pârâtă SC E.F. SA.

Procedura prealabilă prevăzută de art. 720^1 C. proc. civ. în procesele și cererile în materie comercială evaluabile în bani nu este incidentă în materia recunoașterii și încuviințării hotărârilor arbitrale străine așa cum în mod corect a statuat instanța de apel.

Obiectul prezentei cereri de exequatur îl constituie recunoașterea efectelor extrateritoriale ale hotărârii arbitrale străine, efecte al căror conținut este dat de dispozițiile art. 370^1, art. 370^2 și art. 370^3 C. proc. civ. cuprinse în Cartea a IV-a, Capitolul XI respectiv puterea lucrului judecat, forța executorie și forța probantă.

Prin urmare, cererea de exequatur ale cărei caracteristici sunt prevăzute expres de dispozițiile legale susmenționate, nu poate fi asimilată unei acțiuni în constatarea unor drepturi patrimoniale întemeiată pe art. 111 C. proc. civ. așa cum

Detalii jurisprudență

susține recurenta invocând argumente străine de calificarea juridică a acestei proceduri în temeiul căreia hotărârile străine își afirmă puterea de lucru judecat, forța probantă și forța executorie în România.

4.2. Critica întemeiată pe necercetarea fondului de către prima instanță și pe cale de consecință aplicarea de către instanța de apel a dispozițiilor art. 297 alin. (1) C. proc. civ. în sensul desființării sentinței și trimiterii spre rejudecare, se vădește nefondată.

Un examen obiectiv al sentinței fondului relevă faptul că prima instanță a analizat fondul cauzei din perspectiva dispozițiilor legale incidente examinând în mod complet apărările formulate de pârâtă circumscrise neîndeplinirii condițiilor prevăzute în art. 167-art. 174 din Legea nr. 105/1992 referitoare la necompetența Tribunalului arbitral și încălcarea ordinii publice de drept internațional privat.

Concluzia instanței de apel cu privire la acest motiv de critică a sentinței fondului este corectă, dispozițiile art. 297 alin. (1) C. proc. civ. cuprinse în Titlul IV, Apelul, Capitolul II referitor la judecarea apelului, devin incidente numai în cazul în care se constată că prima instanță, în mod greșit, a rezolvat procesul fără a intra în cercetarea fondului, ipoteză care nu este confirmată de soluția pronunțată de prima instanță și considerentele pe care se sprijină, după cum nu este confirmată nici omisiunea de a analiza toate argumentele invocate de pârâtă.

Totodată Înalta Curte constată că instanța de apel din perspectiva caracterului devolutiv al acestei căi, respectând întrutotul dispozițiile art. 295 (1) C. proc. civ. reexaminează apărările pârâtei, reiterate prin cererea de apel, referitoare la existența unei fraude în procedura arbitrală și nerespectarea ordinii de drept internațional privat, prin încălcarea de instanța arbitrală a principiului disponibilității și egalității părților, argumentele instanței în sensul respingerii acestor apărări, ca nefondate, fiind pertinente.

4.3. Cu privire la aceste critici ale recurentei Înalta Curte notează că dispozițiile art. 168 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 105/1992 care reglementează refuzul recunoașterii în cazul în care „hotărârea este rezultatul unei fraude comise în procedura urmată în străinătate”, se regăsesc și în Convenția de la New York care în art. V.1 se referă la neinformarea părții despre desemnarea arbitrilor sau procedura de arbitraj, respectiv violarea principiului contradictorialității. Or, recurenta invocă nesemnarea contractului inițial și faptul că acesta a fost încheiat cu SC T.G.I.E. SRL, motiv care nu se poate încadra în fraude procedurale la care se referă dispozițiile legale sus menționate, recurenta a devenit parte în contractul inițial urmare cesiunii contractului de către cumpărătoarea inițială SC T.G.I.E. SRL, cesiune prin care și-a însușit clauzele contractului, inclusiv clauza compromisorie în temeiul căreia a sesizat Tribunalul arbitral cu cererea de arbitrare din data de 19 ianuarie 2007.

4.4. În ceea ce privește încălcarea ordinii publice de drept internațional privat român ca refuz de recunoaștere și executare a unei hotărâri arbitrale străine, reglementate în Convenția de la New York în art. V.2.b, iar în sistemul Legii nr. 105/1992 în art. 168 alin. (2), art. 174 și art. 181, Înalta Curte notează că aprecierea compatibilității sentinței arbitrale străine cu ordinea publică de drept internațional român trebuie efectuată în concret în raport de circumstanțele cauzei.

În dreptul român, în materia procedurii arbitrale art. 358 C. proc. civ. instituie obligativitatea asigurării pentru părți a egalității de tratament, a dreptului la apărare și a principiului contradictorialității sub sancțiunea nulității.

Respectarea acestor principii alături de cel al disponibilității care semnifică dreptul părților de a stabili cadrul procesual și de a uza de căile de atac este confirmată de modul cum s-au derulat procedurile în fața Tribunalului arbitral sesizat de către recurenta-pârâtă care a participat la desemnarea arbitrilor și derularea întregii proceduri arbitrale pe cele două stagii, respectarea întrutotul a principiului contradictorialității în cauză constituind și mijlocul prin care se realizează și afirmă egalitatea de tratament și dreptul la apărare.

Din conținutul sentinței arbitrale provizorii reiese că părțile și Tribunalul arbitral au convenit asupra bifurcării procedurii, și că părțile au fost de acord să încheie la 4 din 5 octombrie 2007 un nou contract de achiziții cu privire la livrarea cantității restante de butoaie, urmând ca Tribunalul arbitral deja investit să stabilească prețul ce urmează a fi plătit pentru butoaiele din acest nou contract.

Așa fiind, nu se poate reține încălcarea principiului disponibilității, Tribunalul arbitrai pronunțând o hotărâre în temeiul ambelor contracte consimțite de ambele părți și în limita investirii acestuia.

Cu privire la încălcarea principiului egalității părților argumentul recurentei referitor la culpa ambelor părți reținută de Tribunalul arbitral care însă nu s-a concretizat și în obligarea pârâtei arbitrale (SC P. SA) la plata de penalități, vizează aspecte de temeinicie a hotărârii și nu de egalitate de tratament sub aspectul drepturilor procesuale ale părților.

4.5. Referitor la ultima critică de nelegalitate subsumată motivului reglementat de art. 304 pct. 9 C. proc. civ. vizând

Detalii jurisprudență

neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate a cererii de exequatur Înalta Curte constată următoarele:

Convenția de la New York care în art. V enunța condițiile de fond cerute pentru recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine instituie o prezumție de regularitate a hotărârilor arbitrale străine răsturnând sarcina probei, în sensul că va reveni pârâtului din cererea de exequator sarcina de a demonstra existența unui impediment care lipsește hotărârea străină de producerea efectelor extrateritoriale.

În cauză recurenta susține că nu s-a făcut dovada caracterului definitiv și executoriu al hotărârii străine așa cum prevăd și dispozițiile art. 171 din Legea nr. 105/1992.

Or, așa cum corect a reținut și instanța de apel caracterul definitiv și executoriu al hotărârii arbitrale rezultă din însăși conținutul hotărârii care poartă mențiunea „definitivă și executorie" în temeiul art. 606 alin. (6) C. proc. civ. austriac.

În același sens, în art. 14 din Contractul inițial și art. 7.1 din Noul contract s-a prevăzut expres că „sentința pronunțată de Tribunalul arbitral va fi definitivă și obligatorie pentru vânzător și cumpărător, iar potrivit art. 27 alin. (8) din Regulamentul de arbitraj al Curții de arbitraj de la Viena la care părțile au subscris, ele se obligă să execute hotărârea.

Așa fiind revenea recurentei pârâte să facă dovada contrară caracterului definitiv și executoriu al hotărârii arbitrale, respectiv a neîndeplinirii acestei condiții intrinseci ale arbitrajului străin de natură să paralizeze cererea.

În ceea ce privește condiția intrinsecă referitoare la competența Tribunalului arbitral Curtea a statuat deja prin considerentele anterioare, existența unei clauze compromisorii ce atribuie competența de soluționare Curții de Arbitraj de la Viena în contractul inițial ce a fost cesionat de recurentă de la SC T.G.I.E. SRL, clauză în temeiul căreia a inițiat litigiul arbitral.

În sfârșit, prin Noul Contract de achiziție din data de 4 din 5 octombrie 2007 părțile au stabilit în art. 9.9 competența Tribunalului arbitral din arbitrajul în curs să soluționeze litigiul respectiv orice alte aspecte legate de executarea, rezilierea și interpretarea noului contract, așa încât susținerile recurentei cu privire la necompetența Tribunalului arbitral sunt nefondate.

Sub aspectul nemotivării, argumentele recurentei sunt lipsite de substanță în condițiile în care instanța de apel examinează în mod exhaustiv atât circumstanțele de fapt care au dus la apariția litigiului arbitral, cât și modul de derulare al procedurii arbitrale din perspectiva impedimentelor la exequatur, răspunzând punctual tuturor criticilor formulate cu argumente concrete care exprimă raționamentul interior al instanței în adoptarea soluției pronunțate.

Cu privire la recursul declarat de intervenienta accesorie SC T.G.I.E. SRL Înalta Curte notează cu titlu preliminar că intervenienta a formulat în fața primei instanțe o cerere de intervenție accesorie în sprijinul pârâtei SC E.F. SA.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2011 tribunalul a pus în discuția părților potrivit art. 52 alin. (2) C. proc. civ. admisibilitatea în principiu a cererii de intervenție și apreciind că intervenientul nu justifică un interes personal în promovarea cererii a dispus respingerea ei ca inadmisibilă, soluție menținută de instanța de apel

O primă concluzie pe care o impune analiza dispozițiilor referitoare la formularea și soluționarea intervenției accesorii cuprinse în C. proc. civ. art. 51-art. 52, este aceea că terțul a cărui cerere de intervenție accesorie nu a fost admisă în principiu nu poate formula critici împotriva încheierii de respingere a cererii decât referitoare la soluția dată cererii sale și nu critici care să vizeze soluția dată în cererea principală.

Or sub aspectul interesului personal în promovarea intervenției recurente face simple afirmații nesusținute de vreun înscris.

Actele dosarului relevă că între pârâta din cauză și intervenienta a avut loc o cesiune a contractului inițial prin care pârâta a preluat toate drepturile și obligațiunile sale, iar angajarea răspunderii pârâtei în temeiul hotărârii arbitrale a cărei recunoaștere se solicită prin acțiune a avut în vedere neexecutarea obligațiilor contractuale de către pârâtă, aspecte care nu justifică interesul personal al intervenientei în promovarea cererii de intervenție accesorie.

Referitor la cererea de reexaminare a taxei de timbru formulată de intervenientă în fața primei instanțe, criticile recurentei interveniente sunt neavenite, deoarece cererea de intervenție nu a fost anulată ca netimbrată ci respinsă ca inadmisibilă, la data examinării ei era depusă taxa de timbru datorate de 10 RON.

Împrejurarea că această taxă a fost depusă în contul intervenientei de către reclamanta din cauză pentru a evita tergiversarea judecății, nu este de natură să-i producă vreo vătămare intervenientei a cărei cerere a fost astfel analizată sub aspectul admisibilității în principiu.

Detalii jurisprudență

Distinct de acestea, intervenientă nu contestă consemnările din încheierea de ședință din 29 noiembrie 2011 care atestă că la data examinării admiterii în principiu a cererii de intervenție accesorie, nu se afla la dosarul cauzei cererea de reexaminare a taxei de timbru, cerere care poartă numai ștampila serviciului registratură cu data de 29 noiembrie 2011 fără menționarea orei depunerii, având în vedere că data de 29 noiembrie 2011 era data termenului de judecată, și fără să cuprindă rezoluția de primire la dosar sub semnătura completului de judecată.

Intervenienta, nu a solicitat, pentru rațiuni care ne scapă, verificări în ce privește circuitul acestei cereri, așa încât nu poate imputa cu temei primei instanțe încălcarea dispozițiilor legale cu privire la cererea de reexaminare.

Aprecierile instanței de apel cu privire la tardivitatea cererii de reexaminare sunt neavenite în condițiile în care cererea de reexaminare chiar introdusă în termen și nesoluționată nu a avut nicio consecință pe aspectul obligației de a timbra, obligație pe care instanța a constatat-o îndeplinită.

Așa fiind, pentru rațiunile mai sus înfățișate Înalta Curte în temeiul art. 312 alin. (1) C. proc. civ. va respinge ca nefondate recursurile declarate de cele două recurente, constatând că decizia atacată nu este susceptibilă de critică pe aspectele de nelegalitate invocate.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge ca nefondate recursurile declarate de pârâta SC E.F. SA P. și de intervenientă SC T.G.I.E. SRL Oradea împotriva deciziei civile nr. 58/C/2012-a din 27 iunie 2012 pronunțată de Curtea de Apel Oradea, secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 11 iunie 2013.

Detalii jurisprudență